

TRENDOVI U PROPISIVANJU ANTIDEPRESIVA – USPOREDBA HRVATSKE I SLOVENIJE

Marta Kučan¹, Dinko Vitezić²

¹ JADRAN Galenski laboratorij, Rijeka, Hrvatska

² Medicinski fakultet Sveučilišta u Rijeci, Klinički bolnički centar Rijeka, Hrvatska

UVOD:

- o rast troškova zdravstvene skrbi
- o rast troškova većom stopom rasta od stope rasta BDP-a - raskorak između troškova za lijekove i ukupnog iznosa BDP-a namijenjenog zdravstvu
- o različite metode sprječavanja porasta troškova → trošenje više generičkih lijekova → smanjivanje cijena → manji ukupni trošak za lijekove

DEPRESIJA:

- o 4. najveći svjetski zdravstveni problem, 2020. godine biti će 2. svjetski zdravstveni problem (WHO)
- o incidencija – 3,6 - 6,8 %, u porastu!
- o često neprepoznati poremećaj
- o visok postotak neliječenih i neprimjereno liječenih
- o velika smrtnost
 - 15% osoba liječenih od tzv. velike depresije počini samoubojstvo*

DEPRESIJA:

- o visoka stopa morbiditeta i mortaliteta
- o česti komorbiditet
- o skriveni morbiditet
- o visoki stupanj dizabiliteta
- o na vodećem mjestu uzroka radne nesposobnosti u svijetu,
izostanci s posla češći su zbog depresije nego zbog arterijske hipertenzije, artritisa ili šećerne bolesti (WHO)

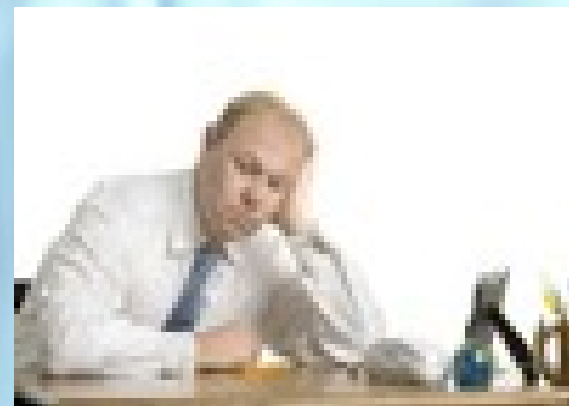
Depresija je često neprepoznata ili podcijenjena u PZZ...

- o među pet najčešćih poremećaja u ordinaciji opće prakse
- o fenomen somatizacije – maskiranje kliničke slike

- o 60% depresivnih bolesnika neprepoznato u PZZ - neliječeni, neprimjereno liječeni

- o rizični čimbenik za razvoj psihosomatskih bolesti, pogoršava ishod liječenja tjelesnih bolesti:
 - u 25% bolesnika s KV poremećajima,
 - u 15-33% bolesnika s infarktom ,
 - u 26-34% bolesnika s cerebrovaskularnim bolestima,
 - u 40% bolesnika s Parkinsonovom bolesti,
 - u 20-45 % bolesnika s malignom bolesti,
 - u 33-35% bolesnika s kroničnom boli

- o edukacija liječnika PZZ!

CILJEVI ISTRAŽIVANJA:

- o utvrditi i usporediti:
 - trendove u propisivanju lijekova iz podskupine N06A (Antidepresivi)
 - udio propisanih generičkih lijekova u Hrvatskoj i Sloveniji
 - kretanje cijene 1 DDD-a liječenja originalnim i generičkim lijekovima
 - promatrano razdoblje: 2000-2008

MATERIJALI i METODE :

o izvor podataka:

IMS Health Database

Hrvatska i Slovenija

2000. – 2008.

o naturalna potrošnja (broj prodanih kutija)

o financijska potrošnja (EUR)

o broj jedinica u originalnom pakiranju

o metodologija Definiranih Dnevni Doza (DDD) prema ATK klasifikaciji

↓
izračun

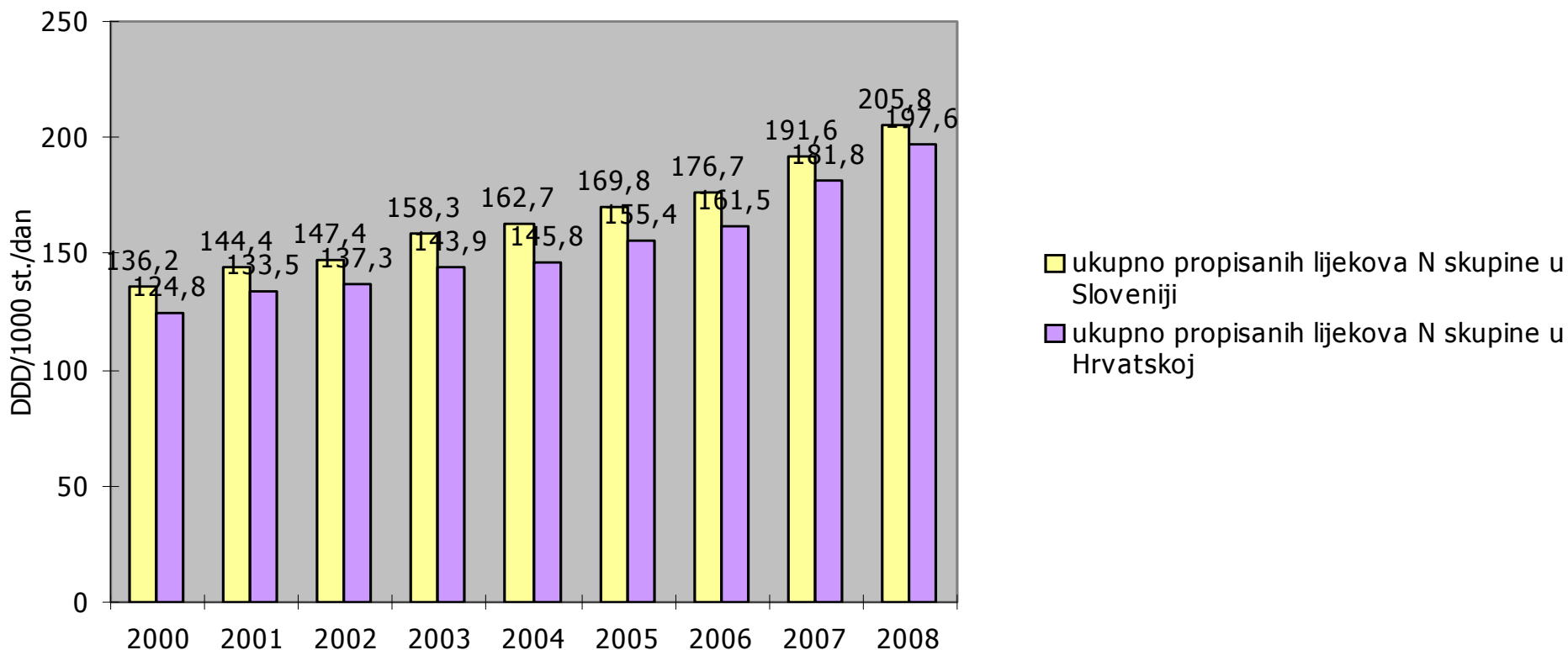
potrošnja:

DDD/1000 stanovnika/dan

cijena 1 DDD-a:

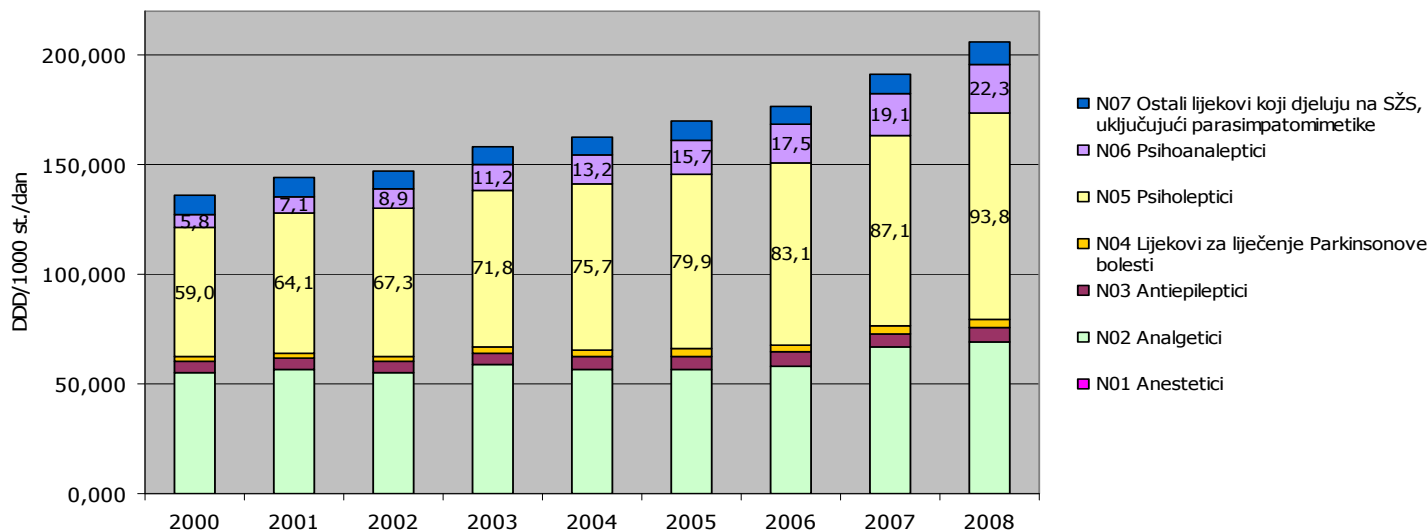
EUR

Potrošnja lijekova s učinkom na živčani sustav:

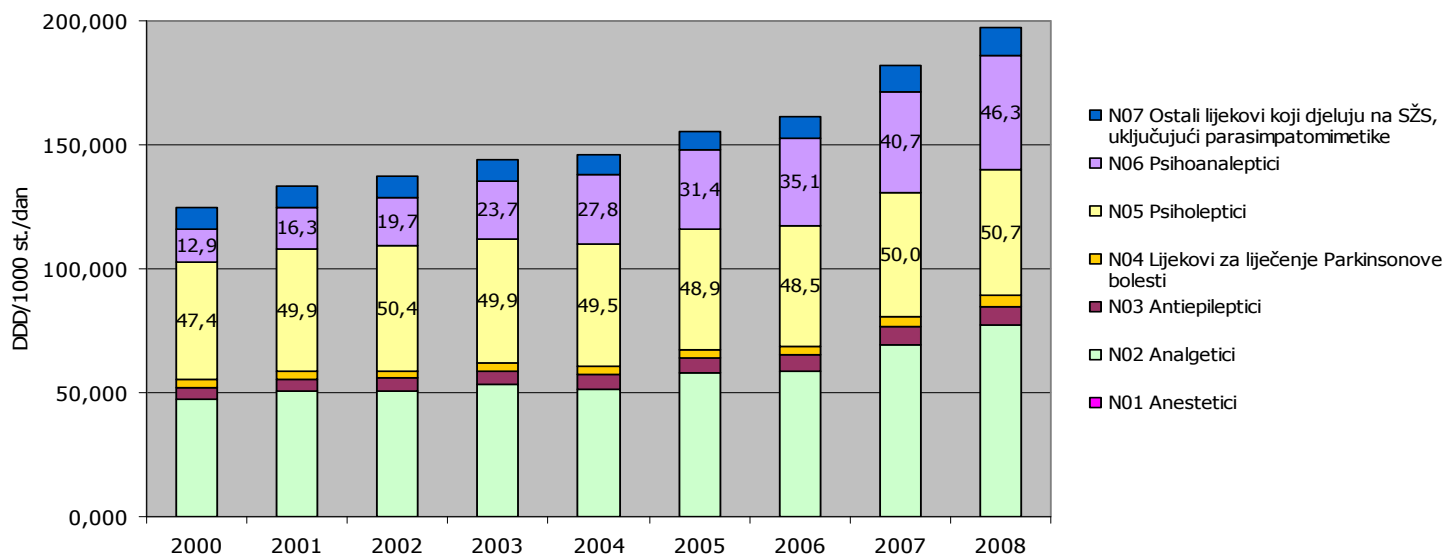
- Slovenija - **više propisanih lijekova N skupine** od Hrvatske
- ↑↑ potrošnje - 51% Hrvatska, 58% Slovenija- 2008./2000.

Propisivanje lijekova prema podskupinama:

HRVATSKA

HRVATSKA:
dominantni- N05
Psiholeptici

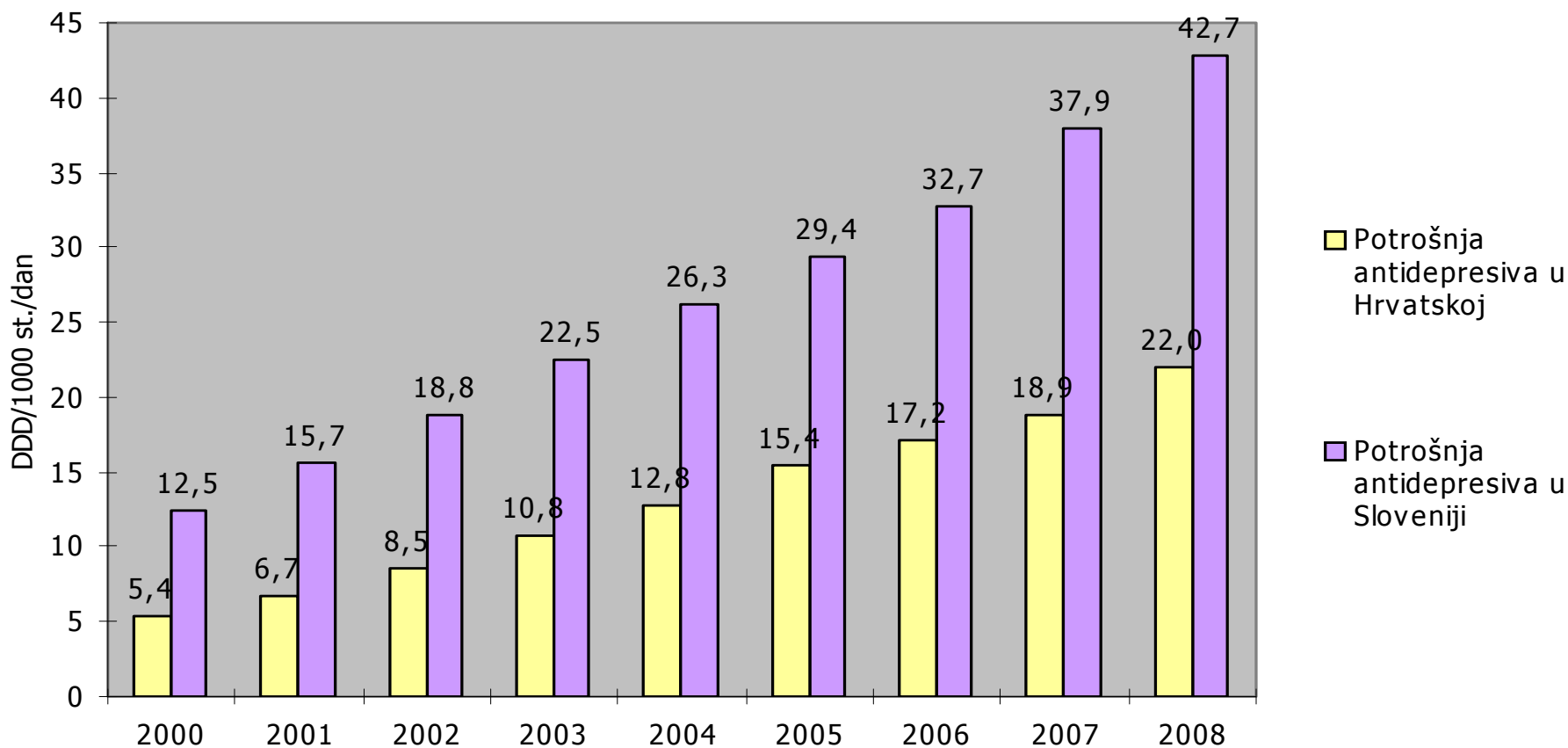
SLOVENIJA

SLOVENIJA:
jednak udio N05
Psiholeptici i N06
Psihoanaleptici

Raspodjela potrošnje lijekova podskupine N06 (Psihoanaleptici):

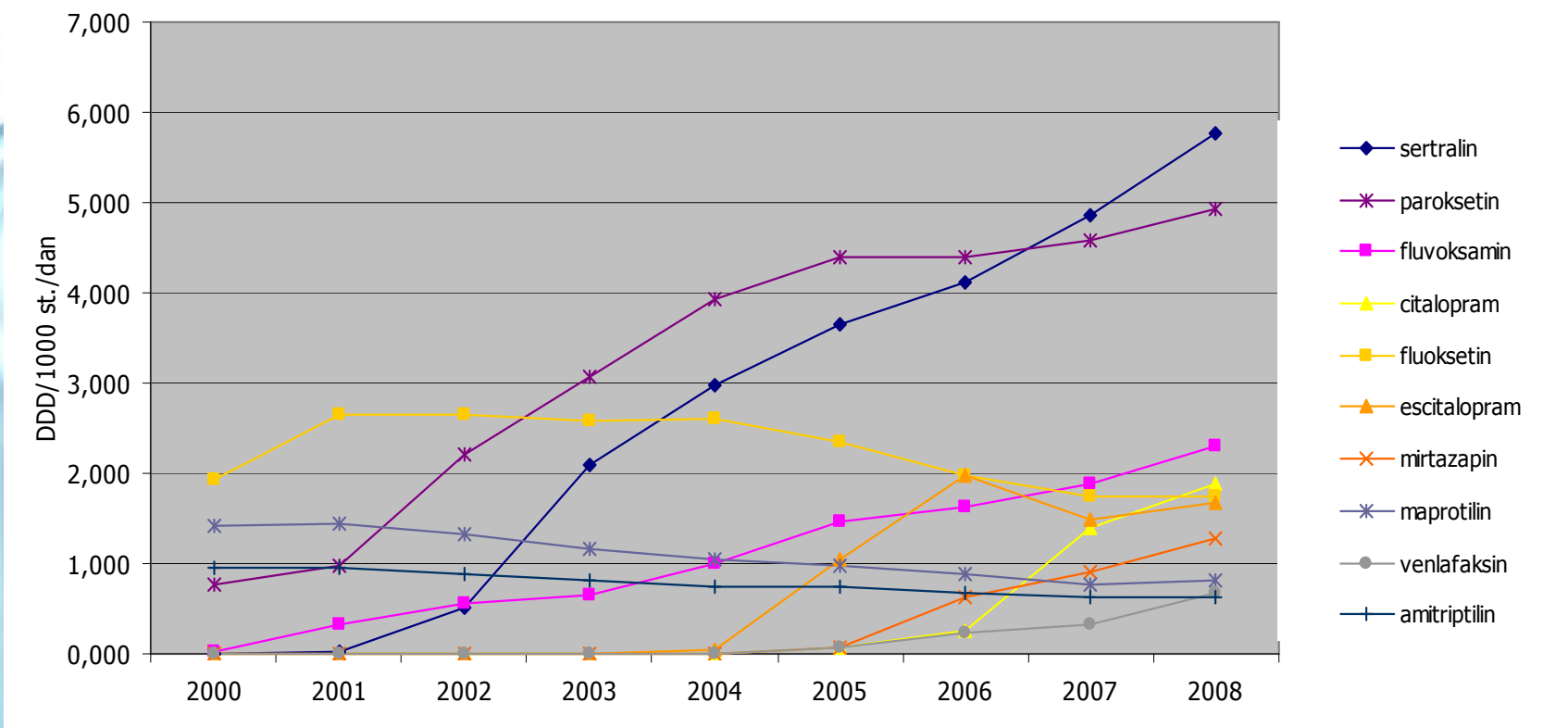
HRVATSKA	DDD/1000 stanovnika/dan								
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
N06 Psihoanaleptici	5,814	7,117	8,889	11,186	13,172	15,671	17,451	19,144	22,282
N06A Antidepresivi	5,376	6,666	8,489	10,800	12,824	15,367	17,168	18,876	22,014
N06B Psihostimulansi i nootropici	0,429	0,448	0,397	0,383	0,344	0,299	0,273	0,243	0,223
N06D Lijekovi protiv demencije	0,008	0,003	0,003	0,003	0,004	0,004	0,010	0,026	0,045
SLOVENIJA	DDD/1000 stanovnika/dan								
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
N06 Psihoanaleptici	12,881	16,320	19,671	23,653	27,845	31,400	35,059	40,748	46,275
N06A Antidepresivi	12,475	15,690	18,806	22,450	26,259	29,408	32,703	37,933	42,736
N06B Psihostimulansi i nootropici	0,072	0,056	0,052	0,059	0,061	0,071	0,099	0,112	0,370
N06D Lijekovi protiv demencije	0,333	0,574	0,813	1,144	1,525	1,921	2,257	2,702	3,169

Potrošnja lijekova podskupine N06A - Antidepresivi:

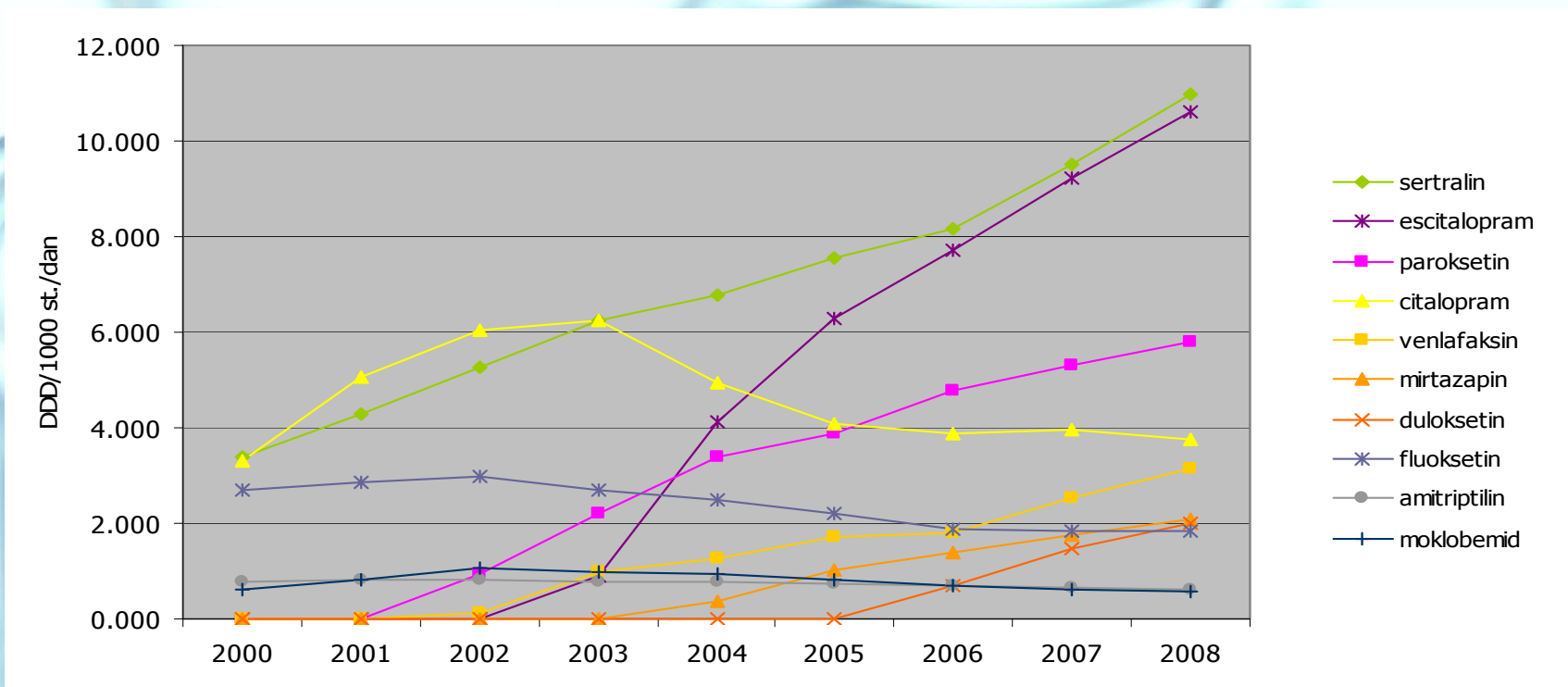
- Slovenija – **dvostruko više propisanih antidepresiva** od Hrvatske
- ↑↑ potrošnje - 409% Hrvatska, 343% Slovenija- 2008./2000.

Najčešće propisivani antidepresivi u Hrvatskoj:

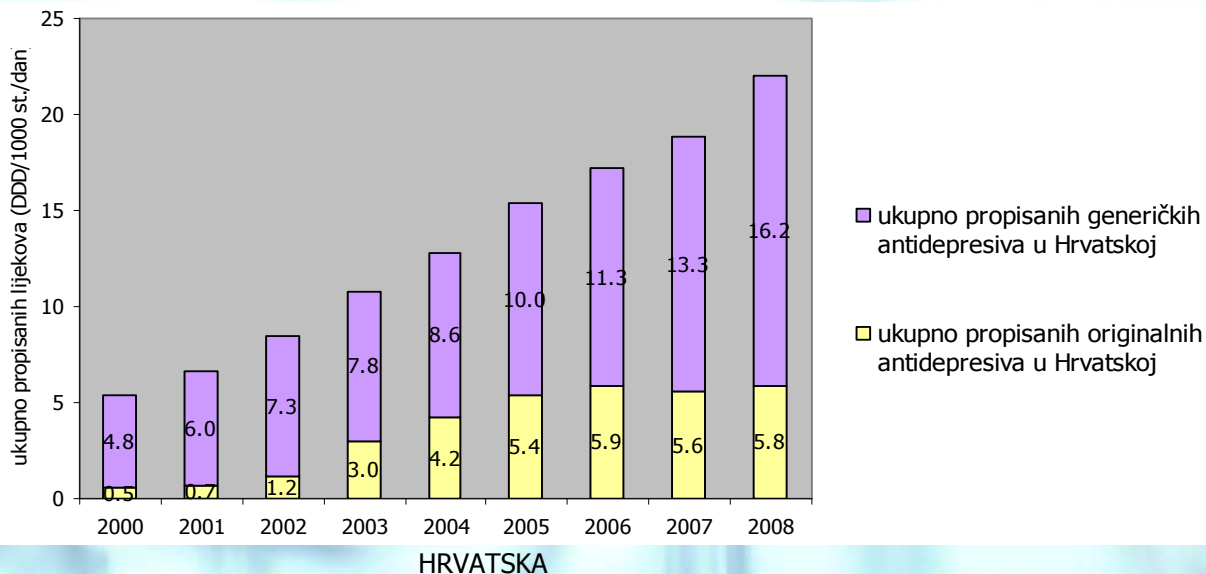
- najpropisivaniji antidepresivi iz skupine SSSRI – sertralin, paroksetin
- citalopram/escitalopram/venlafaksin – propisivanje ovisno o statusu HZZO liste lijekova

Najčešće propisivani antidepresivi u Sloveniji:

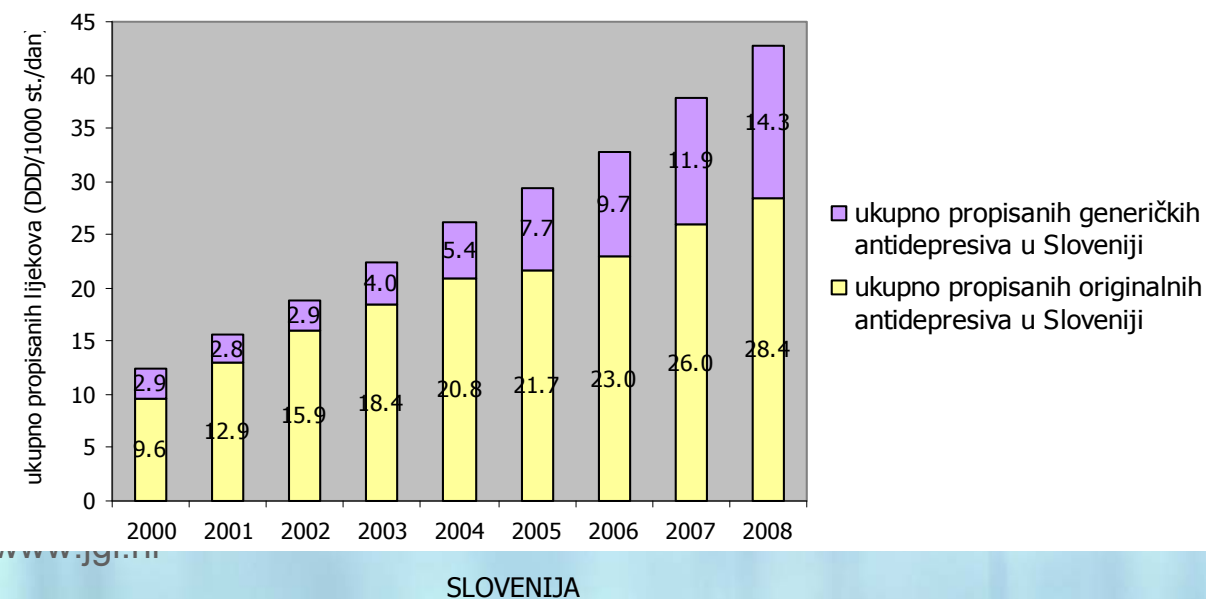

- najpropisivaniji – sertralin, escitalopram!
- najveći porast u propisivanju – escitalopram!

Udio originalnih i generičkih antidepresiva:

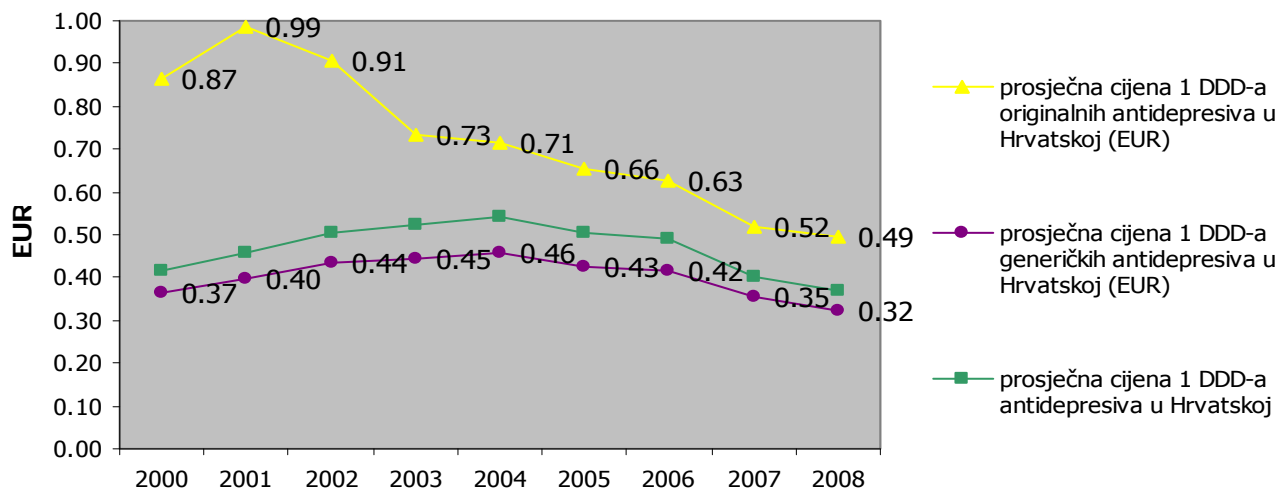
- HRVATSKA:
- generički lijekovi (2008.) – 73,57 % udjela

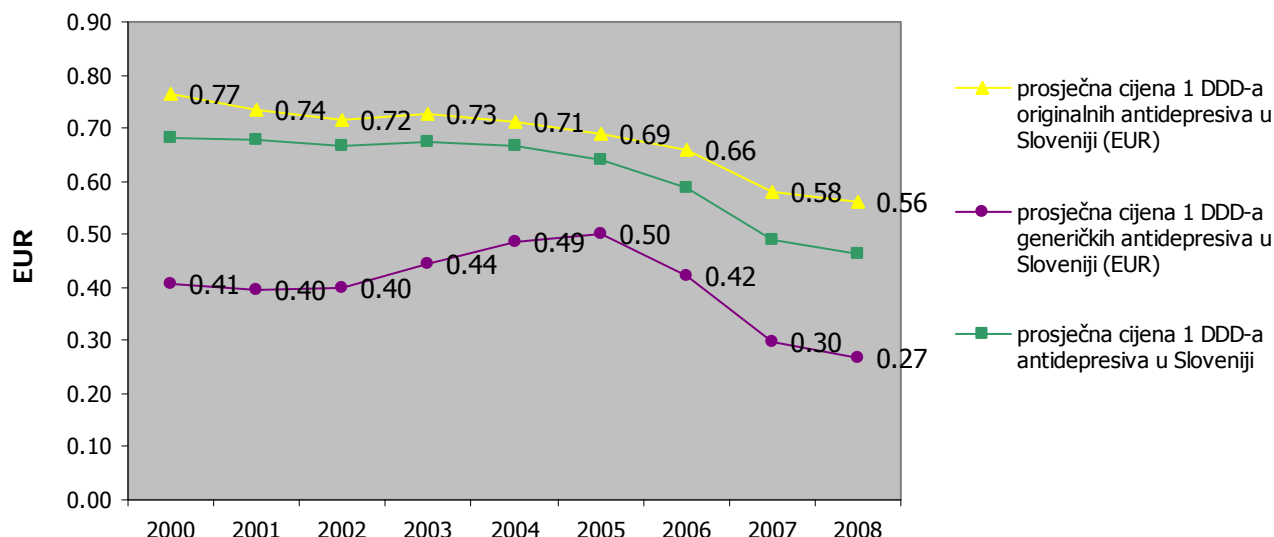
- SLOVENIJA:
- generički lijekovi (2008.) – 33,49%

- udio generičkih:
- Hrvatska > Slovenija

Cijena 1 DDD-a originalnih i generičkih antidepresiva:

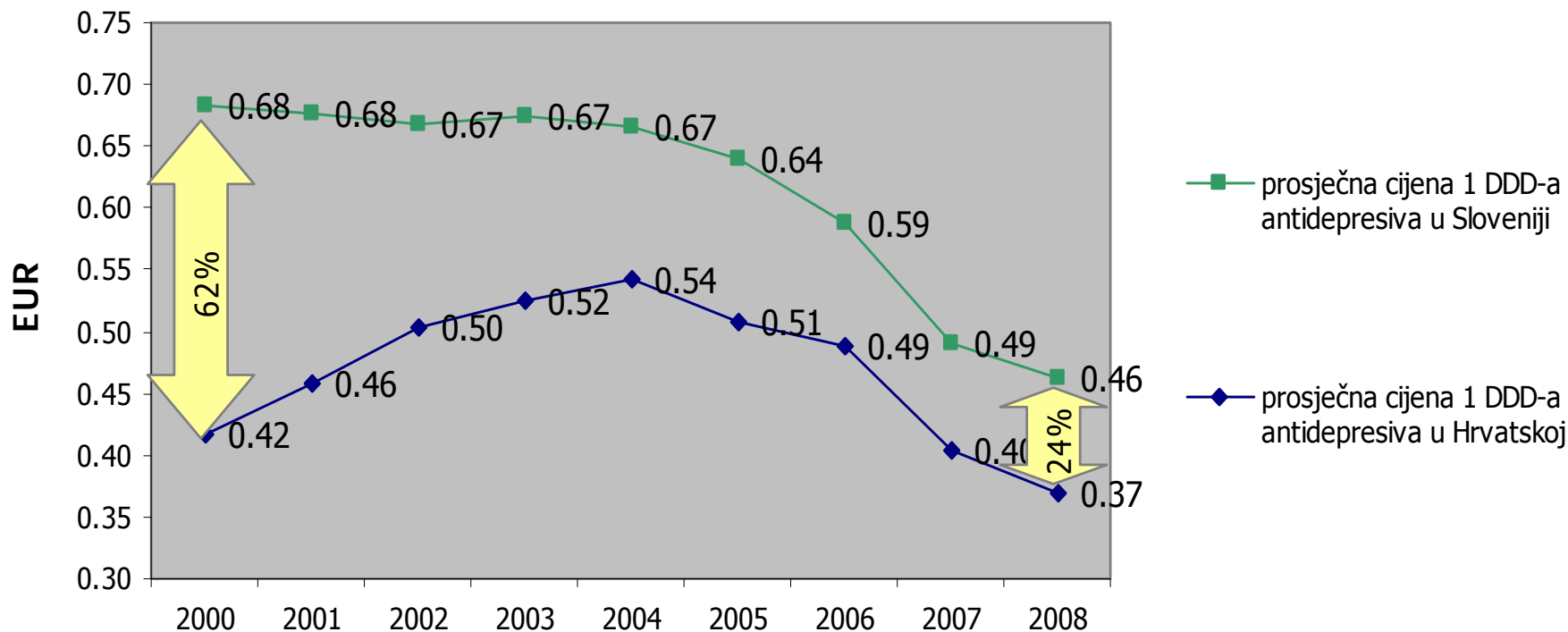

- ORIGINALNI:
- pad cijene u Hrvatskoj – 44%
- pad cijene u Sloveniji – 27%

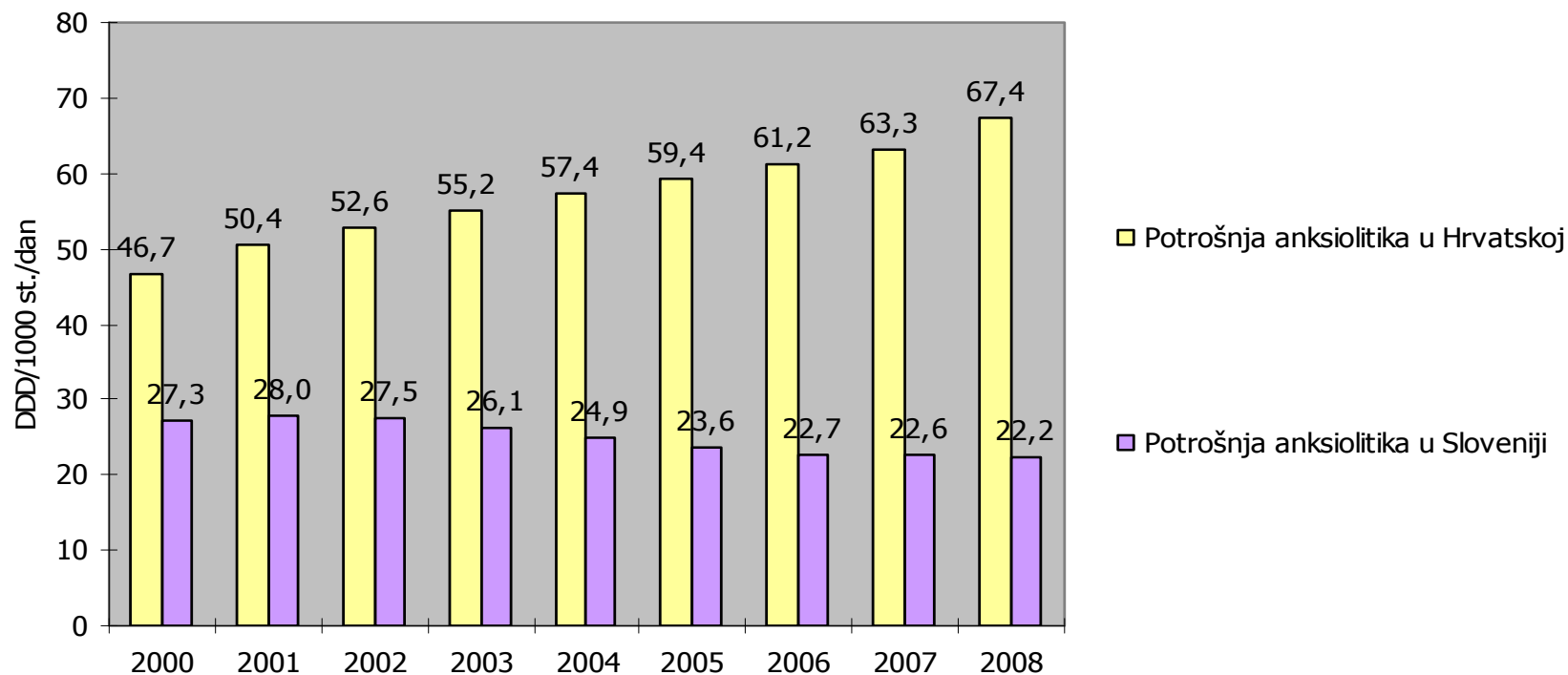
- GENERIČKI:
- pad cijene u Hrvatskoj – 14%
- pad cijene u Sloveniji – 34%

Usporedba cijene 1 DDD-a antidepresiva u Hrvatskoj i Sloveniji:

- pad cijene 1 DDD-a u obje države
- HRVATSKA – cijena 2008./cijena 2000. = 88%
- SLOVENIJA – cijena 2008./cijena 2000. = 68%

Potrošnja lijekova podskupine N05B (Anksiolitici):

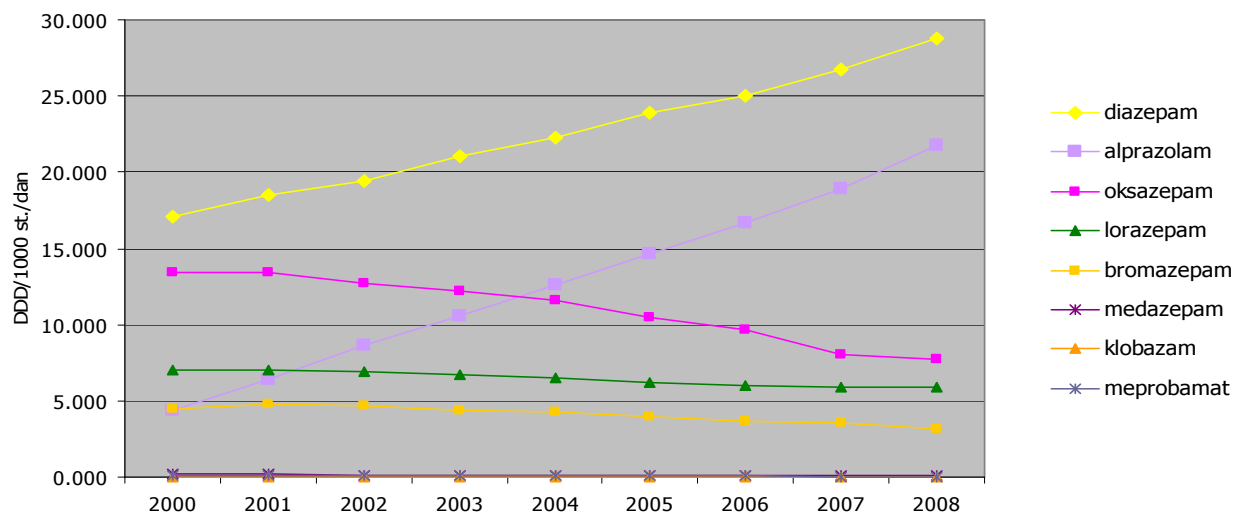

Hrvatska >>> Slovenija (304%)!!!

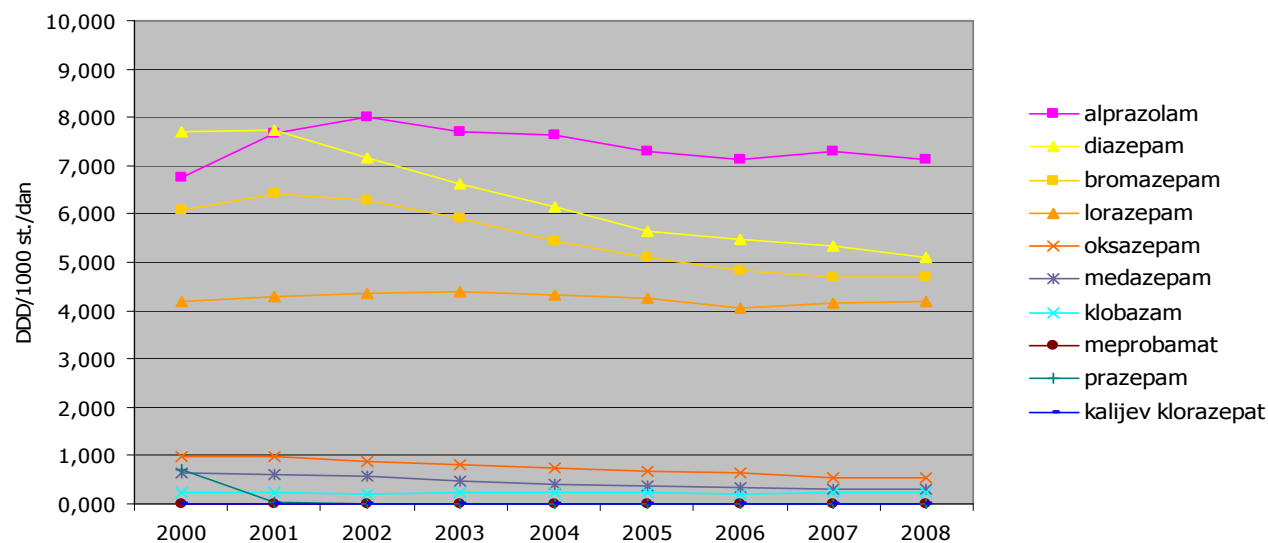
Hrvatska ↑↑ 44% (2008./2000.)

Slovenija ↓↓ 19% (2008./2000.)

Najpropisivaniji anksiolitici:

HRVATSKA

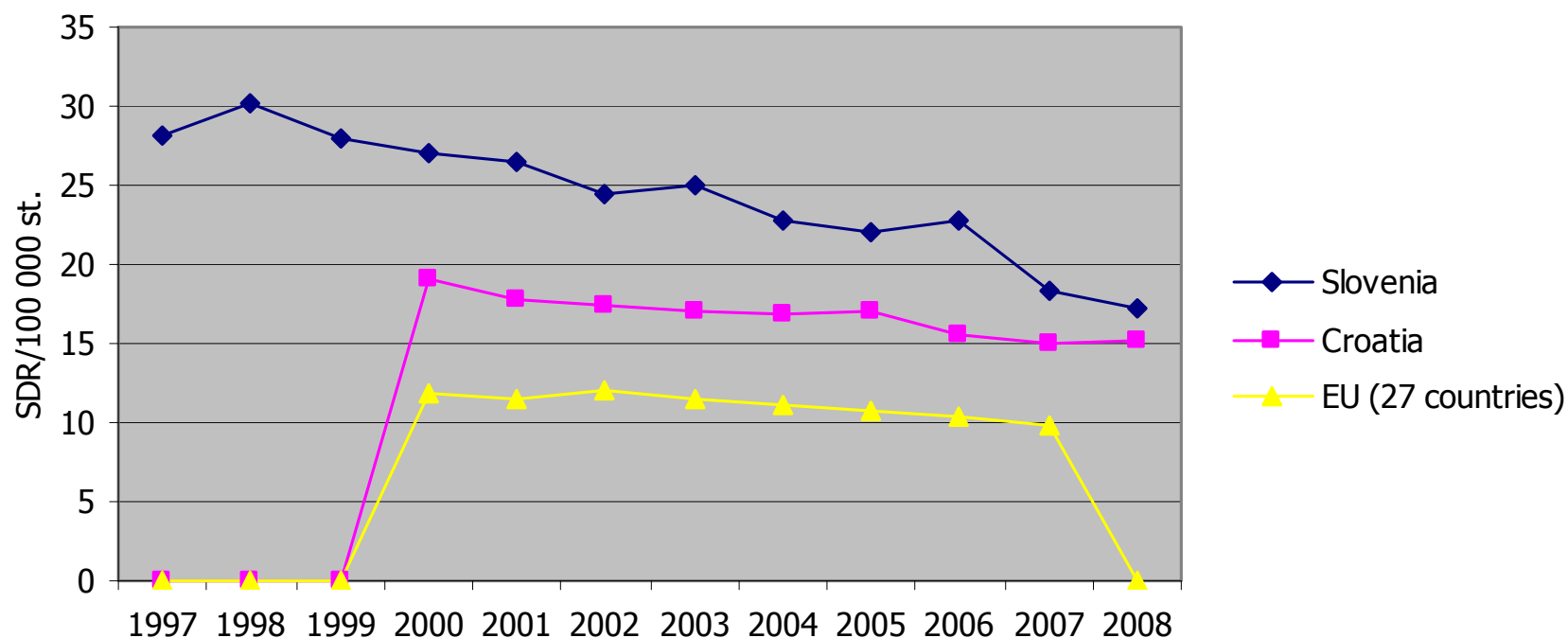

SLOVENIJA

- Hrvatskoj trend porasta (diazepam, alprazolam)
- Slovenija – stagnacija/pad

- diazepam (DDD/1000 stanovnika/dan):
- 28,793 - Hrvatska
- 5,094 - Slovenija

Stopa suicida:

- u Hrvatskoj manja nego u Sloveniji
- tijekom godina opada –izraženiji pad u Sloveniji

ZAKLJUČAK

- o Hrvatska – prostor za propisivanje antidepresiva
- o nužno provesti edukacijske mjere:
 - *ograničiti propisivanje benzodiazepina u kroničnoj primjeni*
 - *depresija – mogućnost uspješnog liječenja – dostupna široka paleta djelotvornih, sigurnih i dobro podnošljivih antidepresiva*
- o u obje zemlje - visoka razina korištenja generičkih lijekova → daljnja promocija
- o razina cijene i originalnih i generičkih lijekova – viša u Sloveniji → potencijalni prostor za korekciju
- o dobiveni profil uporabe lijekova (generičkih i originalnih) značajan je dio zdravstvene politike obje zemlje te je u skladu s težnjom k racionalnoj uporabi financijskih sredstava za lijekove koji i nadalje zahtijeva trajno promicanje